

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ СТАТИСТИЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ

Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
пам'яті професора Підгорного Анатолія Захаровича

12 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ
ОДЕСА

Актуальні аспекти сучасної статистичної науки і практики: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті проф. А.З. Підгорного, присвяченої 95-річчю кафедри статистики та математичних методів в економіці Одеського національного економічного університету (Одеса, 12 червня 2026 р.). Одеса: Одеський національний економічний університет, 2026. с. 328.

До збірника увійшли матеріали і тези доповідей, подані учасниками IV Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні аспекти сучасної статистичної науки і практики» (12 червня 2026 року, Одеський національний економічний університет). Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори, а також (для студентів і аспірантів) наукові керівники.

© Одеський національний економічний університет, 2026

© Автори статей, 2026

Березорудський А. М.

доктор філософії, старший викладач

Одеський національний економічний університет (Україна)

Осадчий М. Л.

здобувач третього (PhD) рівня вищої освіти

Одеський національний економічний університет (Україна)

РОЗРОБКА БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМНИЦТВА ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ІНСТРУМЕНТІВ БІЗНЕС- АНАЛІТИКИ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Стрімкий розвиток цифрової економіки, поширення інформаційно-комунікаційних технологій та зростання ролі даних як стратегічного ресурсу формують нові умови функціонування підприємств водного транспорту України. У сучасному економічному середовищі конкурентоспроможність підприємств дедалі більше визначається не лише наявністю матеріальних ресурсів чи інфраструктурних потужностей, а й здатністю ефективно використовувати інформацію для прийняття управлінських рішень, прогнозування ринкових тенденцій та формування інноваційних підходів до ведення бізнесу. У зв'язку з цим особливого значення набуває розробка сучасних бізнес-моделей підприємництва у сфері водного транспорту, які базуються на використанні інструментів бізнес-аналітики та забезпечують адаптацію підприємств до вимог цифрової економіки. Формування таких моделей дозволяє підвищити ефективність діяльності підприємств, забезпечити їх інтеграцію у міжнародні логістичні системи та створити умови для сталого розвитку галузі в довгостроковій перспективі.

Сучасна бізнес-модель підприємництва у сфері водного транспорту являє собою комплексну систему взаємопов'язаних елементів, що визначають механізми створення, доставки та отримання цінності в процесі надання транспортно-логістичних послуг. В умовах цифрової економіки традиційні підходи до формування бізнес-моделей поступово втрачають свою ефективність, поступаючись місцем моделям, заснованим на використанні цифрових платформ, аналітичних систем, технологій великих даних та інтелектуальних механізмів управління. Такий підхід дозволяє підприємствам більш глибоко аналізувати потреби клієнтів, прогнозувати зміни попиту, оптимізувати бізнес-процеси та створювати нові джерела конкурентних переваг. У результаті бізнес-модель перетворюється із сукупності організаційно-економічних рішень на динамічну систему, що постійно адаптується до змін зовнішнього середовища.

Особливу роль у процесі розробки бізнес-моделей відіграють інструменти бізнес-аналітики, які забезпечують систематизацію, обробку та інтерпретацію великих обсягів даних, необхідних для прийняття стратегічних рішень. Завдяки

використанню сучасних аналітичних платформ підприємства водного транспорту можуть отримувати інформацію про ринкові тенденції, поведінку клієнтів, ефективність внутрішніх процесів, структуру витрат та рівень ризиків. Це дозволяє формувати обґрунтовані управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності використання ресурсів і покращення результатів діяльності. Крім того, бізнес-аналітика створює можливості для розробки сценаріїв розвитку підприємства, оцінки перспектив реалізації інвестиційних проєктів та визначення оптимальних напрямів стратегічного розвитку.

Важливим напрямом використання бізнес-аналітики є оптимізація взаємодії між усіма учасниками транспортно-логістичного процесу. У сучасних умовах підприємства водного транспорту функціонують у складній мережі взаємозв'язків із портовими операторами, судноплавними компаніями, вантажовласниками, експедиторами, державними органами та міжнародними партнерами. Ефективне управління такими взаємозв'язками потребує використання цифрових платформ і аналітичних інструментів, які забезпечують обмін інформацією в режимі реального часу та сприяють координації дій між усіма учасниками логістичного ланцюга. У результаті підвищується швидкість прийняття рішень, скорочуються витрати та забезпечується більш високий рівень якості послуг.

Суттєвою перевагою бізнес-аналітики є її здатність підтримувати процес формування клієнтоорієнтованих бізнес-моделей, що відповідають сучасним вимогам ринку. Аналіз даних про поведінку клієнтів, структуру попиту та рівень задоволеності послугами дозволяє підприємствам адаптувати свої пропозиції до потреб різних груп споживачів, розширювати спектр сервісів та підвищувати рівень лояльності клієнтів. Це особливо важливо в умовах посилення конкуренції на міжнародному ринку транспортних послуг, де якість сервісу та швидкість реагування на потреби клієнтів стають визначальними факторами успіху.

Економічний ефект від впровадження бізнес-аналітики у процес розробки бізнес-моделей проявляється у підвищенні продуктивності діяльності підприємств, оптимізації витрат, зростанні доходів та зміцненні фінансової стійкості. Завдяки використанню аналітичних інструментів підприємства можуть більш ефективно управляти ресурсами, своєчасно виявляти проблемні аспекти діяльності та реалізовувати заходи щодо їх усунення. У довгостроковій перспективі це сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств водного транспорту України, розвитку інноваційного підприємництва та інтеграції національної транспортної системи у глобальні логістичні мережі [1].

Процес розробки бізнес-моделі підприємництва водного транспорту України на основі інструментів бізнес-аналітики в цифровій економіці представлено на рисунку 1.

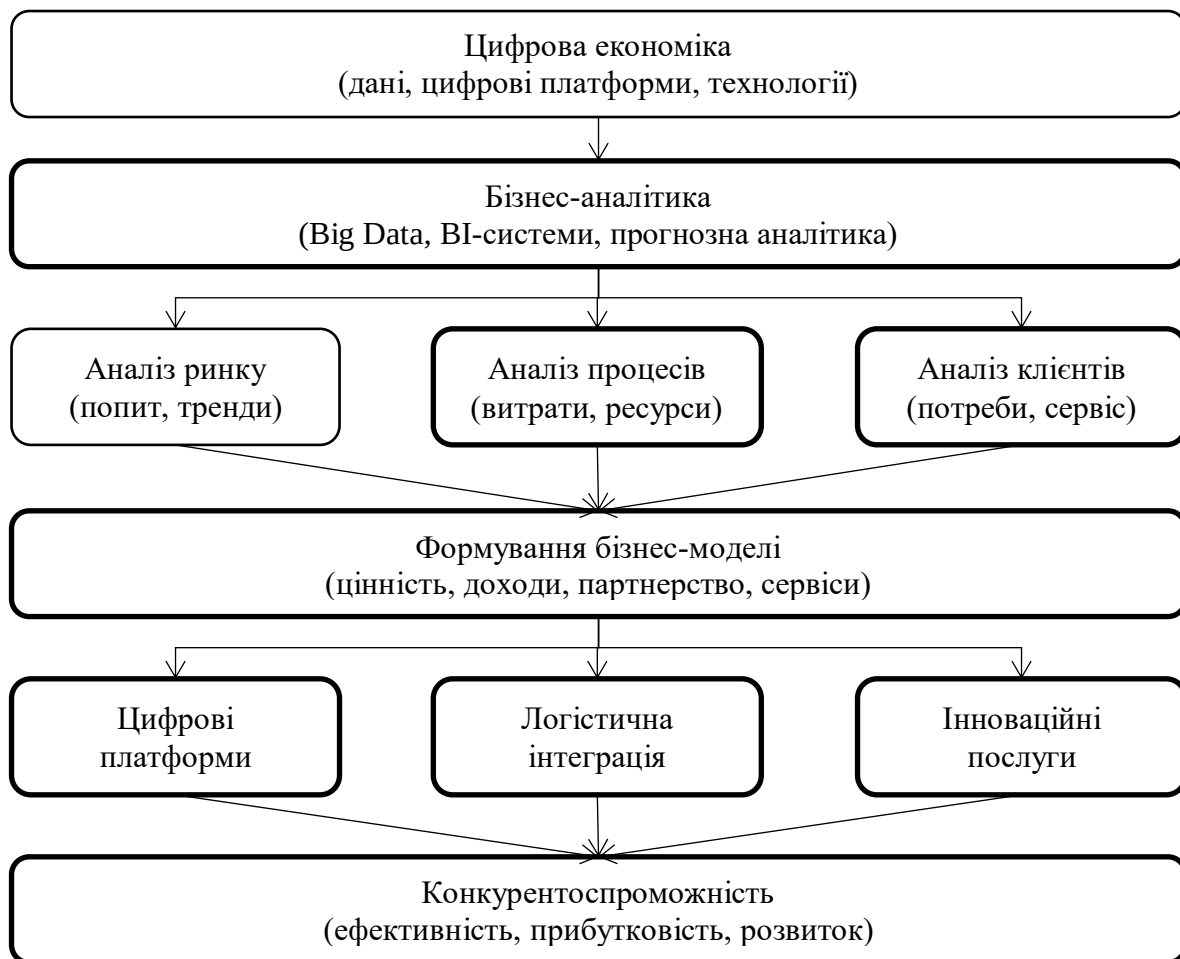

Рис.1. Процес розробки бізнес-моделі підприємництва водного транспорту України на основі інструментів бізнес-аналітики в цифровій економіці
Джерело: розроблено авторами

Таким чином, розробка бізнес-моделі підприємництва водного транспорту України на основі інструментів бізнес-аналітики в умовах цифрової економіки є одним із ключових напрямів підвищення ефективності функціонування підприємств та забезпечення їх довгострокової конкурентоспроможності. Використання сучасних аналітичних інструментів дозволяє підприємствам переходити до управління на основі даних, підвищувати обґрунтованість управлінських рішень та формувати інноваційні підходи до організації бізнесу. Водночас бізнес-аналітика сприяє розвитку клієнтоорієнтованих сервісів, оптимізації логістичних процесів та створенню нових можливостей для інтеграції у міжнародні транспортно-логістичні системи.

Список використаних джерел

1. Ольвінська Ю. О., Осадчий М. Л. Оцінка платоспроможності та ймовірності банкрутства ДП «МТП «Южний». *Ефективна економіка*. 2021. № 7. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.7.95. (дата звернення 10.06.2026)